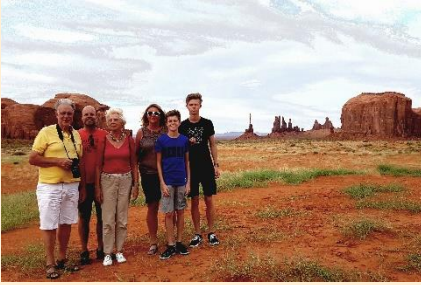

139 Dát had ik je willen schrijven

Ik had je willen schrijven over hoe ik door het leven heb gedwaald, hoe ik van ver en lang geleden ben gekomen en wie ik daardoor ben geworden – ik had het willen noemen: een terugblik, levend in coronatijd.

Ik had je willen schrijven hoe ik door grootse landschappen ben getrokken, door woestijn en zandverstuiving ben gegaan, door zingende bossen heb gelopen, hoe ik majestueuze bergen heb beklommen, door diepe dalen ben gegaan en niemandsland heb betreden om zo de toekomst onder ogen te zien.

Ik had je willen schrijven hoe ik op het strand heb liggen dromen, luisterde naar het zingen van de branding, in een duinpan liefhad, in een onmetelijke stilte de Melkweg zag oplichten en wist dat daar meer sterren zijn dan het aantal zandkorrels dat ik tussen mijn vingers door liet glijden.

Ik had je willen schrijven hoe rijk ik ben geworden doordat elke dag kunst zijn weg naar mij vindt. Hoe verhalen, romans, biografieën, gedichten, films mij meer geleerd hebben over het menselijk bestaan dan welke wetenschap ook. Hoe muziek mij mijn hele leven omringt, mijn dagelijkse metgezel is in blijde en droeve uren – “O Holde Kunst...”¹

Ik had je willen schrijven over mensen in de politiek, kerk en maatschappij, die zochten naar en vochten voor vrede en gerechtigheid; over denkers en doeners die van grote betekenis voor mij zijn geweest, die mij door hun woorden en daden een weg wezen in de doolhof van ons bestaan. Groten der aarde, maar ook mensen van nabij, op mijn werk, in mijn kring van geliefden en vrienden, mensen die hún antwoord gaven op mijn woorden in lezingen en blogs.

Ik had je willen schrijven over de mensen die hebben geleden, die zijn gestorven onder het juk van maatschappelijke instituties en systemen, van vaak samenzwerende machthebbers in de politiek, kerk en maatschappij; ik had je willen schrijven over de onderdrukkende boosaardigheid van hun ideologieën en dogma's: woorden die in hun hoofden en handen uitgroeiden tot legitimatie van onrecht, ongelijkwaardigheid van mensen, genderongelijkheid, van racisme, discriminatie en afschuwelijk geweld, van humaniteit die sterft.

Ik had je willen schrijven over mijn leven als bestuurder van vier ziekenhuizen omdat ik in die wereld van leven en dood, van vakmanschap en humaniteit zulke prachtige mensen heb leren kennen. “Alleen in de hemel zijn betere professionals,” zei iemand die onlangs – nog heel jong – stierf in een ziekenhuis. Zou daarom vroeger, zoals in Beaune, een ziekenhuis ook wel *Hotel Dieu* zijn genoemd?

Ik had je willen schrijven over de liefde die ik ervaar van en mag delen met mijn geliefden, vrienden, mensen om mij heen; over de rijkdom te leven met ons fijne nageslacht; ook over ons gemis, over de aanvaarding van de ongeneeslijke wond in ons leven.

Ik had je willen schrijven over hoe ik – dwalend door het leven – steeds weer thuis kom en dan de IJssel zie stromen; want zoals ieder mens zijn rivier heeft, zo heb ik de IJssel². En misschien, heel misschien heb ook ik “een steen verlegd in de rivier”³.

Ik had je willen schrijven over de kleine wereld die ook voor ons door het coronavirus ontstond, maar waarin wij ook zoveel goeds hebben ervaren, waarin wij nóg meer doordrongen zijn geraakt van wat van waarde is en hoe kwetsbaar dat is. Het is juist die *kleine* wereld waarin de *grote* vraag nadrukkelijk wordt gesteld of en hoe wij ons verantwoordelijk gedragen ter wille van het welzijn van anderen.

Ik had je willen schrijven over hoe ik door het leven heb gedwaald, hoe ik ben gekomen waar ik nu ben aangeland en wie ik daardoor ben geworden. Onderweg ging veel verloren, maar nog veel meer heb ik mogen vinden wat van waarde is.

Nu de dag zijn werk heeft gedaan, nu de avond is gevallen, het nachtelijk duister de zon heeft verdreven, nu ik op het terras van onze tuin de maan zwiingend zie oplichten boven de gracht, nu ik mijn wijn drink met een vrolijk hart, geniet van het leven met de vrouw die ik liefheb⁴, én ik dit alles aan jou heb geschreven, nu is het goed – voor vandaag: eind goed al goed.

En wát een geluk: morgen is nog niet begonnen, morgen is nog alles mogelijk. Dát had ik je willen schrijven.

Foto's: 1: Monument Valley, USA; foto 2: de Melkweg, gezien op Terschelling; foto 3: een beeld uit Schindlers List

1 het mooiste lied van Franz Schubert

2 naar het gedicht *De IJssel* van Liselore Gerritsen

3 naar het gelijknamige lied van Bram Vermeulen

4 naar Prediker 9

Muziek.

1. Eén van de beste Beethovenvertolkers, Wilhelm Kempff, speelt [hier](#) deel 1 uit de Sonate voor piano, nr 14 – *Mondschein*.

2. 'Morgen is nog niet begonnen', schreef ik. Ik moest toen denken aan het lied *Het land van de toekomst*, van Jules de Corte (tekst en muziek). Thomas Oliemans zingt het [hier](#) met Bert van den Brink aan de piano.